

DELEGERT KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2016/908**2020/EØS/82/10****av 26. februar 2016****om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 ved fastsettelse av tekniske reguleringsstandarder for kriteriene for, framgangsmåten for og kravene til fastsettelse av en akseptert markedspraksis samt kravene for å opprettholde, avvikle eller endre vilkårene for aksept av slik praksis(*)**

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmissbruk (markedsmissbruksforordningen) og om oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF og kommisjonsdirektiv 2003/124/EF, 2003/125/EF og 2004/72/EF⁽¹⁾, særlig artikkel 13 nr. 7 tredje ledd, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Fastsettelsen av felles kriterier, framgangsmåter og krav bør bidra til utviklingen av ensartede ordninger på området for akseptert markedspraksis, gi større klarhet om den rettslige ordningen som tillater denne praksisen, og fremme rettferdig og effektiv atferd blant markedsdeltakerne. Den bør også bidra til at markedet er velfungerende og styrke dets integritet.
- 2) For å sikre at aksepterte markedspraksiser ikke er til hinder for nyskaping og fortsatt dynamisk utvikling på finansmarkedene, bør nye eller framvoksende markedstendenser som kan føre til nye markedspraksiser, ikke automatisk anses som uakseptable av vedkommende myndigheter. Vedkommende myndigheter bør i stedet vurdere om slike markedspraksiser oppfyller kriteriene fastsatt i denne forordning og i forordning (EU) nr. 596/2014.
- 3) Aksepterte markedspraksiser bør anvendes på en måte som sikrer markedsintegritet og vern av investorer uten å skape risiko for andre markedsdeltakere og andre tilknyttede markeder. Det bør derfor tas behørig hensyn til gjennomsiktighet og vilkårene for de markedspraksisene som foreslås som aksepterte markedspraksiser. Når vedkommende myndigheter vurderer graden av gjennomsiktighet ved markedspraksiser som foreslås som aksepterte markedspraksiser, både for offentligheten og for vedkommende myndigheter, bør de ta hensyn til de ulike fasene i anvendelsen av de potensielle aksepterte markedspraksisene. Det er derfor også hensiktsmessig å fastsette særlige krav til gjennomsiktighet for disse fasene, det vil si før markedsdeltakerne anvender den aksepterte markedspraksisen, under anvendelsen og når markedsdeltakerne slutter å anvende den aksepterte markedspraksisen.
- 4) Markedspraksiser som kan fastsettes av vedkommende myndigheter som aksepterte markedspraksiser, kan være av forskjellig type og art. Når en vedkommende myndighet fastsetter en markedspraksis som akseptert markedspraksis, bør den vurdere hvor ofte opplysninger kreves fra alle personer som skal anvende den, for å sikre at den er tilpasset til og egnet for den markedspraksisen som vurderes. Opplysningshyppigheten bør sikre en balanse mellom behovet for å informere offentligheten og gi vedkommende myndighet opplysninger til den løpende overvåkingen, og byrden det medfører for dem som anvender den aksepterte markedspraksisen, å regelmessig gi opplysninger. Når vedkommende myndigheter vurderer en markedspraksis som kan bli anvendt utenfor en handelsplass, bør de dessuten vurdere om kravet om en betydelig grad av gjennomsiktighet i markedet er oppfylt.
- 5) Vedkommende myndigheter som har akseptert en markedspraksis, bør sikre at den overvåkes i tilstrekkelig grad og med den nødvendige aktsomhet. Personer som anvender markedspraksisen, bør derfor være forpliktet til å oppbevare tilstrekkelig dokumentasjon over alle ordrer og transaksjoner som utføres, slik at vedkommende myndigheter kan utøve sine tilsynsfunksjoner og gjennomføre de håndhevingstiltakene som er fastsatt i forordning (EU) nr. 596/2014. Det er også svært viktig at deres virksomhet som er knyttet til anvendelsen av markedspraksisen, kan skilles fra annen handelsvirksomhet de utøver for egen regning eller for kunders regning. Dette kan oppnås ved at det føres atskilte kontoer.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 153 av 10.6.2016, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 306/2019 av 13. desember 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 14 av 5.3.2020, s. 61.

⁽¹⁾ EUT L 173 av 12.6.2014, s. 1.

- 6) Det skal tas særlig hensyn til statusen til enheten som anvender den aksepterte markedspraksisen, særlig når denne enheten opptrer på vegne av en annen person som er direkte begunstiget av markedspraksisen, eller for dennes regning. Vedkommende myndigheter bør vurdere om det at en person er under tilsyn, er relevant for vurderingen av om en bestemt markedspraksis kan aksepteres.
- 7) Når vedkommende myndigheter vurderer hvordan markedets likviditet og effektivitet vil bli påvirket av markedspraksiser som foreslås som aksepterte markedspraksiser, bør de ta hensyn til markedspraksisenes formål, for eksempel hvorvidt markedspraksisenes formål i en bestemt situasjon er å fremme regelmessig handel med illikvide finansielle instrumenter, å unngå misbruk av dominerende stilling eller å stille priser når det foreligger en risiko for at det ikke finnes motparter i en handel, eller å fremme hensiktsmessig markedsatferd når en deltaker har en dominerende stilling. Når det gjelder pris, kan slike formål også være å redusere prissvingninger som følge av for store kjøpskurs-salgskurs-differanser («spreads») og begrense tilbud av eller etterspørsel etter et finansielt instrument uten å bringe en markedstendens i fare, å skape gjennomsiktighet for priser eller å fremme en rettferdig prisvurdering i markedet der de fleste handlene gjennomføres utenfor en handelsplass.
- 8) Denne forordning bygger på det utkastet til tekniske reguleringsstandarder som Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) har framlagt for Kommisjonen.
- 9) Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet har holdt åpne offentlige høringer om utkastet til tekniske reguleringsstandarder som ligger til grunn for denne forordning, analysert mulige tilknyttede kostnader og fordeler samt innhentet uttalelse fra interessentgruppen for verdipapirer og markedet opprettet i samsvar med artikkel 37 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010⁽¹⁾.
- 10) For å sikre at finansmarkedene virker på en tilfredsstillende måte, er det nødvendig at denne forordning trer i kraft så snart som mulig, og at bestemmelsene i denne forordning får anvendelse fra samme dato som bestemmelsene i forordning (EU) nr. 596/2014.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Definisjoner

I denne forordning menes med «personer under tilsyn» enten

- a) verdipapirforetak med tillatelse i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU⁽²⁾,
- b) kredittinstitusjoner med tillatelse i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU⁽³⁾,
- c) finansielle motparter som definert i artikkel 2 nr. 8 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU om markedet for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU av 26. juni 2013 om adgang til å utøve virksomhet som kredittinstitusjon og om tilsyn med kredittinstitusjoner og verdipapirforetak, om endring av direktiv 2002/87/EF og om oppheving av direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 338).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 648/2012 av 4. juli 2012 om OTC-derivater, sentrale motparter og transaksjonsregistre (EUT L 201 av 27.7.2012, s. 1).

- d) enhver person som er gjenstand for tillatelse og organisatoriske krav og tilsyn fra «vedkommende finansmyndighet» eller en «nasjonal reguleringsmyndighet» som definert i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1227/2011⁽¹⁾,
- e) enhver person som er gjenstand for tillatelse og organisatoriske krav og tilsyn fra vedkommende myndigheter, reguleringsmyndigheter eller organer med ansvar for varederivatmarkeder eller spotmarkeder,
- f) operatører som er forpliktet til å overholde bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF⁽²⁾ om opprettelse av en ordning for handel med utslippskvoter for klimagasser.

KAPITTEL II

AKSEPTERT MARKEDSPRAKSIS

AVSNITT 1

Fastsettelse av en akseptert markedspraksis

Artikkel 2

Generelle krav

1. Før fastsettelsen av en markedspraksis som en akseptert markedspraksis, skal vedkommende myndigheter
 - a) vurdere markedspraksisen ut fra hvert av kriteriene som er fastsatt i artikkel 13 nr. 2 i forordning (EU) nr. 596/2014 og ytterligere spesifisert i avsnitt 2 i dette kapittel,
 - b) i egnet omfang rådføre seg med relevante organer, herunder i det minste representanter for utstedere, verdipapirforetak, kredittinstitusjoner, investorer, deltakere på utslippskvotemarkedet, markedsoperatører som driver en multilateral handelsfasilitet (MHF) eller en organisert handelsfasilitet (OHF), og operatører som driver et regulert marked, og andre myndigheter om hvorvidt en markedspraksis bør fastsettes som akseptert markedspraksis.
2. Vedkommende myndigheter som har til hensikt å fastsette en markedspraksis som akseptert markedspraksis, skal underrette ESMA og andre vedkommende myndigheter om sin hensikt i samsvar med framgangsmåten i avsnitt 3, ved å benytte malen i vedlegget.
3. Dersom vedkommende myndigheter fastsetter en markedspraksis som akseptert markedspraksis i samsvar med artikkel 13 i forordning (EU) nr. 596/2014 og med denne forordning, skal de på sitt nettsted offentliggjøre beslutningen om å fastsette markedspraksisen som akseptert markedspraksis og en beskrivelse av den berørte praksisen, i samsvar med malen i vedlegget, herunder følgende opplysninger:
 - a) En beskrivelse av de typer personer som kan anvende den aksepterte markedspraksisen.
 - b) En beskrivelse av de typer personer eller grupper av personer som kan dra fordel av anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen, enten ved å anvende den direkte eller ved å utpeke en annen person som anvender den aksepterte markedspraksisen («begunstiget»).
 - c) En beskrivelse av hvilken type finansielt instrument som den aksepterte markedspraksisen gjelder.
 - d) En angivelse av hvorvidt den aksepterte markedspraksisen kan anvendes i en bestemt tidsperiode, og en beskrivelse av situasjoner eller forhold som fører til midlertidig avbrudd, suspensjon av eller avvikling av praksisen.

Personene nevnt i første ledd bokstav a) skal være ansvarlige for alle handelsbeslutninger, herunder inngivelse av en ordre, trekking eller endring av en ordre og gjennomføring av en transaksjon, eller for utførelsen av handler i forbindelse med den aksepterte markedspraksisen.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1227/2011 av 25. oktober 2011 om integritet og åpenhet på engrosmarkedet for energi (EUT L 326 av 8.12.2011, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF av 13. oktober 2003 om opprettelse av en ordning for handel med utslippskvoter for klimagasser i Fellesskapet og om endring av rådsdirektiv 96/61/EF (EUT L 275 av 25.10.2003, s. 32).

AVSNITT 2

Spesifikasjon av kriteriene som skal tas hensyn til ved fastsettelsen av akseptert markedspraksis

Artikkel 3

Gjennomsiktighet

1. Ved vurderingen av om en markedspraksis kan fastsettes som akseptert markedspraksis og om den oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav a) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter undersøke om markedspraksisen sikrer at følgende opplysninger vil bli offentliggjort:

- a) Før en markedspraksis anvendes som akseptert markedspraksis:
 - i) Identiteten til de begunstigede og personene som skal anvende den, og til den av dem som er ansvarlig for å oppfylle gjennomsiktighetskravene i henhold til bokstav b) og c) i dette nummer.
 - ii) Angivelse av de finansielle instrumentene som den aksepterte markedspraksisen vil gjelde for.
 - iii) Den tidsperioden som den aksepterte markedspraksisen vil bli gjennomført i, og situasjoner eller forhold som fører til midlertidig avbrudd, suspensjon eller avvikling av anvendelsen av den.
 - iv) Angivelse av de handelsplassene der den aksepterte markedspraksisen vil bli utført, og, dersom det er relevant, opplysning om muligheten til å utføre transaksjoner utenfor en handelsplass.
 - v) Angivelse av det maksimale kontantbeløpet og av det antall finansielle instrumenter som avsettes til anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen, dersom det er relevant.
- b) Når markedspraksisen anvendes som akseptert markedspraksis:
 - i) Regelmessige opplysninger om handelsvirksomheten knyttet til anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen, for eksempel antall utførte transaksjoner, handelsvolum, transaksjonenes gjennomsnittlige størrelse og gjennomsnittlige stilte kjøpskurs-salgskurs-differanser samt priser på utførte transaksjoner.
 - ii) Enhver endring av tidligere offentliggjorte opplysninger om den aksepterte markedspraksisen, herunder endringer med hensyn til tilgjengelige ressurser i form av kontanter og finansielle instrumenter, endring av identiteten til personer som anvender den aksepterte markedspraksisen, og enhver endring i avsetningen av kontanter eller finansielle instrumenter til kontoene til den begunstigede og til de personene som anvender den aksepterte markedspraksisen.
- c) Når markedspraksisen ikke lenger anvendes som en akseptert markedspraksis på initiativ fra den personen som har anvendt den, fra den begunstigede eller fra begge:
 - i) Det faktum at anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen har opphørt.
 - ii) En beskrivelse av hvordan den aksepterte markedspraksisen har blitt anvendt.
 - iii) Årsaken eller grunnene til at anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen har opphørt.

Ved anvendelsen av bokstav b) i) kan, dersom flere transaksjoner utføres i løpet av én handelsperiode, daglige aggregerte tall aksepteres i forbindelse med de relevante kategoriene av opplysninger.

2. Ved vurderingen av om en markedspraksis kan fastsettes som akseptert markedspraksis og om den oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav a) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter undersøke om markedspraksisen sikrer at de vil få følgende opplysninger:

- a) Før en markedspraksis anvendes som akseptert markedspraksis: ordningene eller kontraktene mellom de identifiserte begunstigede og de personene som vil anvende markedspraksisen når denne er fastsatt som akseptert markedspraksis, dersom slike ordninger eller kontrakter er nødvendige for anvendelsen av den.
- b) Når markedspraksisen anvendes som akseptert markedspraksis: regelmessige rapporter til vedkommende myndighet med nærmere opplysninger om de utførte transaksjonene og om anvendelsen av en eventuell ordning eller avtale mellom den begunstigede og de personene som anvender den aksepterte markedspraksisen.

*Artikkel 4***Sikring av at markedskreftene og samspillet mellom tilbud og etterspørsel virker**

1. Ved vurderingen av om en markedspraksis som foreslås som akseptert markedspraksis, oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav b) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter vurdere om markedspraksisen begrenser andre markedsdeltakeres muligheter til å reagere på transaksjoner. Vedkommende myndigheter skal også ta hensyn til minst følgende kriterier relatert til de typer personer som vil anvende markedspraksisen når den er fastsatt som akseptert markedspraksis:

- a) Hvorvidt de er personer under tilsyn.
- b) Hvorvidt de er medlemmer av en handelsplass der den aksepterte markedspraksisen vil bli anvendt.
- c) Hvorvidt de opprettholder dokumentasjon over alle ordrer og transaksjoner i forbindelse med den anvendte markedspraksisen på en slik måte at de lett kan skilles fra annen handelsvirksomhet, herunder ved å opprettholde atskilte kontoer for anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen, særlig for å vise at ordrer legges inn atskilt og enkeltvis uten aggregering av ordrer fra flere kunder.
- d) Hvorvidt de har innført spesifikke interne framgangsmåter som muliggjør
 - i) umiddelbar identifisering av den virksomheten som er knyttet til markedspraksisen,
 - ii) enkel tilgang til dokumentasjonen over relevante ordrer og transaksjoner for vedkommende myndighet på anmodning.
- e) Hvorvidt de har de ressursene til etterlevelse og revisjon som er nødvendige for til enhver tid å kunne overvåke og sikre overholdelsen av vilkårene som er fastsatt for den aksepterte markedspraksisen.
- f) Hvorvidt de oppbevarer dokumentasjonen nevnt i bokstav c) i minst fem år.

2. Vedkommende myndigheter skal vurdere i hvilket omfang markedspraksisen fastsetter en forhåndsdefinert liste over handelsvilkår for anvendelsen av den som akseptert markedspraksis, herunder begrensninger med hensyn til priser og volumer, og posisjongrensener.

3. Vedkommende myndigheter skal vurdere i hvilket omfang markedspraksisen og ordningen for eller kontrakten om anvendelsen av den

- a) gjør det mulig for personen som anvender den aksepterte markedspraksisen, å opptre uavhengig av den begunstigede uten å være underlagt instruks, opplysninger eller påvirkning fra den begunstigede når det gjelder måten handelen skal gjennomføres på,
- b) gjør det mulig å unngå interessekonflikter mellom den begunstigede og kundene til personen som anvender den aksepterte markedspraksisen.

*Artikkel 5***Innvirkning på markedets likviditet og effektivitet**

Ved vurderingen av om en markedspraksis som foreslås som akseptert markedspraksis, oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav c) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter vurdere markedspraksisens innvirkning på minst følgende:

- a) Handelsvolumet.
- b) Antall ordrer i ordreboken (ordredybde).
- c) Utførelshastigheten for transaksjonen.
- d) Volumvektet gjennomsnittspris for én handelsperiode, daglig sluttkurs.

- e) Kjøpskurs- og salgskursdifferansen («spread»), prissvingninger og volatilitet.
- f) Regelmessigheten til prisstillinger eller transaksjoner.

Artikkel 6

Innvirkning på et velfungerende marked

1. Ved vurderingen av om en markedspraksis som foreslås som akseptert markedspraksis, oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav d) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter ta hensyn til følgende:

- a) Muligheten for at markedspraksisen kan påvirke prisdannelsen på en handelsplass.
- b) I hvilket omfang markedspraksisen kan gjøre det lettere å vurdere priser og ordrer som føres i ordreboken, og hvorvidt transaksjonene som skal utføres eller ordrer som skal legges inn med sikte på å anvende den som akseptert markedspraksis, ikke er i strid med den berørte handelsplassens handelsregler.
- c) På hvilken måte opplysningene nevnt i artikkel 3 offentliggjøres, herunder hvor de finnes på den berørte handelsplattformens nettsted og, dersom det er relevant, hvor de samtidig offentliggjøres på de begunstigedes nettsteder.
- d) I hvilket omfang markedspraksisen fastsetter en forhåndsdefinert liste over situasjoner eller forhold der anvendelsen av den som akseptert markedspraksis midlertidig suspenderes eller begrenses, for eksempel bestemte handelsperioder eller handelsfaser som auksjonsfaser, overtakelser, børsnøtering, kapitalforhøyelse eller etterfølgende tilbud.

Ved anvendelsen av første ledd bokstav b) skal det også tas hensyn til en markedspraksis der transaksjoner og ordrer overvåkes i sanntid av markedsoperatøren eller verdipapirforetaket eller markedsoperatører som driver en MHF eller en OHF.

2. Vedkommende myndigheter skal vurdere i hvilket omfang en markedspraksis gjør det mulig

- a) å inngi og utføre ordrer som er knyttet til anvendelsen av den, i løpet av en handelsperiodes åpnings- eller sluttauksjon,
- b) å inngi eller utføre ordrer eller transaksjoner som er knyttet til anvendelsen av den, i perioder der det gjennomføres stabiliserings- og tilbakekjøpstransaksjoner.

Artikkel 7

Risikoen for tilknyttede markeders integritet

Ved vurderingen av om en markedspraksis som foreslås som akseptert markedspraksis, oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav e) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter ta hensyn til følgende:

- a) Hvorvidt transaksjoner i forbindelse med anvendelsen av markedspraksisen, når denne er fastsatt som akseptert markedspraksis, vil bli rapportert regelmessig til vedkommende myndigheter.
- b) Hvorvidt de ressursene (kontanter eller finansielle instrumenter) som skal avsettes til anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen, står i forhold til og er i samsvar med den aksepterte markedspraksisens formål.
- c) Arten av og størrelsen på godtgjøringen for tjenester som ytes i forbindelse med anvendelsen av en akseptert markedspraksis, og om godtgjøringen er fastsatt som et fast beløp; når variabel godtgjøring foreslås, skal den ikke føre til atferd som kan skade markedets integritet eller ordnede virkemåte, og den skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet med sikte på vurdering.
- d) Hvorvidt den typen personer som skal anvende den aksepterte markedspraksisen, sikrer, dersom det er relevant for det markedet som vurderes, en tilstrekkelig atskillelse av eiendeler som er avsatt til anvendelsen av den aksepterte markedspraksisen, og eventuelle kunders eiendeler eller deres egne eiendeler.

- e) Hvorvidt de respektive oppgavene til de begunstigede og til personene som anvender den aksepterte markedspraksisen, eller eventuelt de oppgavene som disse deler, er klart definert.
- f) Hvorvidt den typen personer som skal anvende den aksepterte markedspraksisen, har innført en organisasjonsstruktur og egnede interne ordninger for å sikre at handelsbeslutninger knyttet til den aksepterte markedspraksisen forblir konfidensielle for andre enheter hos den berørte personen og uavhengige av handelsordrer som mottas fra kunder, porteføljeforvaltning eller ordrer som er plassert for egen regning.
- g) Hvorvidt det er innført en tilstrekkelig rapporteringsprosess mellom den begunstigede og den personen som kommer til å anvende den aksepterte markedspraksisen, som muliggjør utveksling av opplysninger som er nødvendige for at de skal kunne oppfylle sine respektive rettslige eller avtalefestede forpliktelser, dersom det er relevant.

Artikkel 8

Undersøkelse av markedspraksisen

Ved vurderingen av om en markedspraksis som foreslås som akseptert markedspraksis, oppfyller kriteriet fastsatt i artikkel 13 nr. 2 bokstav f) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter særlig ta hensyn til resultatet av enhver undersøkelse i markedene de overvåker, som kan skape tvil om den aksepterte markedspraksisen som skal fastsettes.

Artikkel 9

Markedets strukturelle karakter

Ved vurderingen av ikke-profesjonelle investorers deltakelse i det berørte markedet, i samsvar med artikkel 13 nr. 2 bokstav g) i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vedkommende myndigheter som et minstekrav vurdere

- a) den innvirkningen markedspraksisen kan ha på ikke-profesjonelle investorers interesser dersom markedspraksisen gjelder finansielle instrumenter som handles i markeder der ikke-profesjonelle investorer deltar,
- b) hvorvidt markedspraksisen øker sannsynligheten for at ikke-profesjonelle investorer finner motparter i finansielle instrumenter med lav likviditet uten å øke de risikoene som de tar på seg.

AVSNITT 3

Framgangsmåter

Artikkel 10

Underretning om planlagt fastsettelse av en akseptert markedspraksis

1. Vedkommende myndigheter skal i samsvar med artikkel 13 nr. 3 i forordning (EU) nr. 596/2014 per post eller e-post underrette ESMA og andre vedkommende myndigheter samtidig om at de har til hensikt å fastsette en akseptert markedspraksis, ved hjelp av en på forhånd fastsatt liste over kontaktpunkter som vedkommende myndigheter og ESMA utarbeider og regelmessig oppdaterer.

2. Underretningen nevnt i nr. 1 skal inneholde følgende:

- a) En erklæring om at vedkommende myndighet har til hensikt å fastsette en akseptert markedspraksis, herunder forventet dato for fastsettelsen.
- b) Identiteten til den underrettende vedkommende myndighet og kontaktopplysningene til kontaktpersonen(e) hos denne vedkommende myndigheten (navn, telefonnummer og e-postadresse, tittel).
- c) En detaljert beskrivelse av markedspraksisen, herunder
 - i) identifisering av de typer finansielle instrumenter og handelsplasser som den aksepterte markedspraksisen vil bli anvendt på,
 - ii) de typer personer som kan anvende den aksepterte markedspraksisen,

- iii) typen av begunstigede,
 - iv) angivelse av hvorvidt markedspraksisen kan anvendes i en bestemt tidsperiode, og av eventuelle situasjoner eller forhold som fører til midlertidig avbrudd, suspensjon eller avvikling av praksisen.
- d) Grunnen til at praksisen kan utgjøre markedsmanipulasjon i henhold til artikkel 12 i forordning (EU) nr. 596/2014.
- e) Nærmere opplysninger om vurderingen som er foretatt i henhold til artikkel 13 nr. 2 i forordning (EU) nr. 596/2014.
3. Underretningen nevnt i nr. 1 skal inneholde tabellen for vurdering av en foreslått markedspraksis ved hjelp av malen i vedlegget.

Artikkel 11

Uttalelse fra ESMA

1. Etter å ha mottatt underretningen nevnt i artikkel 13 nr. 4 i forordning (EU) nr. 596/2014, og før den avgir uttalelsen som kreves i henhold til nevnte nummer, skal ESMA på eget initiativ eller på anmodning fra en vedkommende myndighet innlede en prosess for å meddele den underrettende vedkommende myndighet eventuelle innledende kommentarer, bekymringer, meningsforskjeller eller anmodninger om klargjørende opplysninger som gjelder den meldte markedspraksisen. Vedkommende meldermyndighet kan gi ESMA ytterligere klargjørende opplysninger om den meldte markedspraksisen.
2. Dersom det i løpet av prosessen nevnt i nr. 1 innføres en grunnleggende eller vesentlig endring som påvirker grunnlaget for eller innholdet i den meldte markedspraksisen eller vurderingen som er utført av den underrettende vedkommende myndighet, skal prosessen for ESMA's avgivelse av en uttalelse om den meldte praksisen opphøre. Dersom det er relevant, skal vedkommende myndighet innlede en ny prosess for å fastsette den endrede praksisen som akseptert markedspraksis i samsvar med artikkel 13 nr. 3 i forordning (EU) nr. 596/2014.

AVSNITT 4

Opprettholdelse, endring og avvikling av aksepterte markedspraksiser

Artikkel 12

Gjennomgåelse av en fastsatt akseptert markedspraksis

1. Vedkommende myndigheter som har fastsatt akseptert markedspraksis, skal regelmessig og minst hvert annet år vurdere om de vilkårene for å fastsette den aksepterte markedspraksisen som er fastsatt i artikkel 13 nr. 2 i forordning (EU) nr. 596/2014 og i avsnitt 2 i dette kapittel, fortsatt er oppfylt.
2. Uten hensyn til den regelmessige gjennomgåelsen i samsvar med artikkel 13 nr. 8 i forordning (EU) nr. 596/2014, skal vurderingsprosessen nevnt i nr. 1 også innledes
- a) når det er ilagt en sanksjon som omfatter en fastsatt akseptert markedspraksis,
 - b) når, som følge av en vesentlig endring i situasjonen i markedet som nevnt i artikkel 13 nr. 8 i nevnte forordning, et eller flere av vilkårene for å akseptere en etablert praksis ikke lenger er oppfylt,
 - c) når en vedkommende myndighet har grunn til å mistenke at handlinger som er i strid med forordning (EU) nr. 596/2014, utføres eller er blitt utført av den aksepterte markedspraksisens begunstigede, eller av personer som anvender den.
3. Dersom vurderingen viser at en fastsatt akseptert markedspraksis ikke lenger oppfylder vilkårene i vedkommende myndigheters opprinnelige vurdering som angis i avsnitt 2, skal vedkommende myndigheter enten foreslå at vilkårene for dens aksept endres, eller avvikle den aksepterte markedspraksisen, idet det tas hensyn til kriteriene som angis i artikkel 13.
4. Vedkommende myndigheter skal underrette ESMA om resultatet av vurderingen, herunder når den aksepterte markedspraksisen opprettholdes uten endring.

5. Dersom en vedkommende myndighet foreslår å endre vilkårene for aksepten av en fastsatt akseptert markedspraksis, skal den oppfylle kravene som angis i artikkel 2.
6. Dersom en vedkommende myndighet beslutter å avvike en fastsatt akseptert markedspraksis, skal den offentliggjøre og meddele sin beslutning samtidig til alle andre vedkommende myndigheter og til ESMA, med angivelse av datoen for avvikling, med henblikk på å oppdatere listen over aksepterte markedspraksiser som er offentliggjort i samsvar med artikkel 13 nr. 9 i forordning (EU) nr. 596/2014.

Artikkel 13

Kriterier for endring eller avvikling av en fastsatt akseptert markedspraksis

Ved vurderingen av om en fastsatt akseptert markedspraksis skal avvikes eller om det skal foreslås en endring av vilkårene for aksept av den, skal vedkommende myndigheter ta hensyn til

- a) i hvilket omfang de begunstigede eller de personene som anvender den aksepterte markedspraksisen, har overholdt vilkårene som er fastsatt i henhold til den aksepterte markedspraksisen,
- b) i hvilket omfang atferden til de begunstigede eller de personene som anvender en akseptert markedspraksis, har ført til at noen av kriteriene som angis i artikkel 13 nr. 2 i forordning (EU) nr. 596/2014, ikke lenger oppfylles,
- c) i hvilket omfang markedsdeltakere ikke har anvendt den aksepterte markedspraksisen i en bestemt tidsperiode,
- d) hvorvidt en vesentlig endring i situasjonen på det relevante markedet som nevnt i artikkel 13 nr. 8 i forordning (EU) nr. 596/2014 fører til at noen av vilkårene for å fastsette den aksepterte markedspraksisen ikke lenger kan oppfylles, eller ikke lenger er nødvendige å oppfylle, idet det særlig tas hensyn til
 - i) hvorvidt det er blitt umulig å oppnå formålet med den aksepterte markedspraksisen,
 - ii) hvorvidt fortsatt bruk av den fastsatte aksepterte markedspraksisen kan ha negativ innvirkning på integriteten eller effektiviteten i de markedene som vedkommende myndighet fører tilsyn med,
- e) hvorvidt det foreligger en situasjon som er omfattet av en generell avviklingsbestemmelse i selve den fastsatte aksepterte markedspraksisen.

KAPITTEL III

SLUTTBESTEMMELSE

Artikkel 14

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 3. juli 2016.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 26. februar 2016.

For Kommisjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG

Mal for underretning om hensikt om å fastsette akseptert markedspraksis

Akseptert markedspraksis for <i>[sett inn navnet på den aksepterte markedspraksisen]</i>	
Foreslått dato for fastsettelse av den aksepterte markedspraksisen: <i>[sett inn datoen da den aksepterte markedspraksisen forventes å bli fastsatt av underrettende vedkommende myndighet]</i>	
Beskrivelse av den aksepterte markedspraksisen: <i>[sett inn tekst, herunder identifisering av de typer finansielle instrumenter og handelsplasser som den aksepterte markedspraksisen vil bli anvendt på, de typer personer som kan anvende den aksepterte markedspraksisen, type begunstigede og en angivelse av om markedspraksisen kan anvendes i en bestemt tidsperiode, og av eventuelle situasjoner eller forhold som fører til midlertidig avbrudd, suspensjon eller avvikling av praksisen]</i>	
Begrunnelse for at praksisen kan utgjøre markedsmanipulasjon <i>[sett inn tekst]</i>	
VURDERING	
Liste over kriterier som er tatt i betraktning	Vedkommende myndighets konklusjon og begrunnelse
a) Graden av gjennomsiktighet for markedet.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>
b) Graden av sikring av at markedskreftene og samspillet mellom tilbud og etterspørsel virker.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>
c) Innvirkning på markedets likviditet og effektivitet.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>
d) Handelsmekanismene på det relevante markedet og markedsdeltakernes mulighet til å reagere på en egnet måte og rettidig på den nye markedssituasjonen denne praksisen skaper.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>
e) Risikoer for integriteten til direkte eller indirekte tilknyttede markeder, uansett om de er regulert eller ikke, for de berørte finansielle instrumentene i Unionen.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>
f) Resultatet av enhver undersøkelse av den relevante markedspraksisen foretatt av en vedkommende myndighet eller andre myndigheter, særlig med hensyn til om den relevante markedspraksisen medførte brudd på regler eller bestemmelser utformet for å forhindre markedsmissbruk, eller på atferdsregler, uavhengig av om det direkte eller indirekte berører det relevante markedet eller tilknyttede markeder i Unionen.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>
g) Det relevante markedets strukturelle karakter, blant annet om det er regulert eller ikke, hvilke typer finansielle instrumenter som handles og hvilke typer markedsdeltakere som deltar i markedet, herunder i hvilken grad ikke-profesjonelle investorer deltar i det relevante markedet.	<i>[begrunn hvorfor det anses at dette kriteriet er oppfylt]</i>